

Διάσκεψη της Ομάδας των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
στο πλαίσιο της κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Λάρνακα, 22 Απριλίου 2026

*Νήσος ανθεκτικότητας –
Η οπτική της Κύπρου ως προς το κλίμα, τη βιωσιμότητα και την επισιτιστική ασφάλεια*

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

**LIVE
STREAM**

Ζωντανή μετάδοση

ΔΙΑΣΚΕΨΗ

**Νήσος ανθεκτικότητας – Η προοπτική της
Κύπρου ως προς το κλίμα, τη βιωσιμότητα
και την επισιτιστική ασφάλεια**

22/04/2026 | 10:00 – 15:15 | Λάρνακα, Κύπρος

Πολυδύναμος Πολυχώρος Κοινωνικής Πρόνοιας και Απασχόλησης
Δήμου Λάρνακας, Φανερωμένης 62, 6025 Λάρνακα

#CY2026EU

Υπό την αιγίδα της Κυπριακής Προεδρίας
του Συμβουλίου της ΕΕ

European Economic
and Social Committee
Civil Society Organisations' Group

CY2026.EU
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

Εισαγωγή

- Τα νησιά και οι απομακρυσμένες περιοχές αποτελούν βασικές στρατηγικές περιοχές, οι οποίες συχνά αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες προκλήσεις της Ευρώπης —όπως την κλιματική αλλαγή, τη λειψυδρία, την απώλεια βιοποικιλότητας και την επισιτιστική ανασφάλεια— νωρίτερα, ταχύτερα και εντονότερα από ό,τι οι ηπειρωτικές περιοχές. Οι περιοχές αυτές λειτουργούν ως ζωντανά εργαστήρια ανθεκτικότητας, παρέχοντας πρακτικές πληροφορίες σχετικά με την προσαρμογή, τη βιωσιμότητα και την αντιμετώπιση των κρίσεων.
- Τα νησιά όπως η Κύπρος συγκαταλέγονται συχνά μεταξύ των πρώτων που πλήττονται από παγκόσμιες προκλήσεις, αλλά διαδραματίζουν ταυτόχρονα καίριο ρόλο στην ανταλλαγή λύσεων και στην ενίσχυση της συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.
- Η ανθεκτικότητα δεν αφορά μόνο τις υποδομές και τον σχεδιασμό πολιτικής, αλλά πρωτίστως τους ανθρώπους. Η στενή συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών —γεωργών, ερευνητών, τοπικών αρχών, συνεταιρισμών, καταναλωτών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών— είναι απαραίτητη για την προσαρμογή, τον μετασχηματισμό και την ευημερία των κοινοτήτων.
- Η ουσιώδης συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία των πολιτικών σε τοπικό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Ειδικότερα, η ΕΟΚΕ διαδραματίζει μοναδικό ρόλο συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενωσιακών πολιτικών που δεν είναι μόνο αποτελεσματικότερες, αλλά και μπορούν να εφαρμοστούν με επιτυχία.
- Οι παγκόσμιες προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, η διαχείριση των υδάτων, η προστασία της βιοποικιλότητας και η επισιτιστική ασφάλεια είναι αλληλένδετες και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μεμονωμένα. Κανένα κράτος μέλος δεν μπορεί να τις αντιμετωπίσει μόνο του. Ο διάλογος και η συνεργασία σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο αποτελούν στρατηγική αναγκαιότητα.
- Η ΕΕ χρειάζεται ένα μακροπρόθεσμο όραμα που να αντικατοπτρίζει καλύτερα τις ιδιαίτερες γεωγραφικές συνθήκες των επιμέρους περιοχών της. Η «νησιωτική διάσταση» πρέπει να ενσωματωθεί πλήρως στη χάραξη της ενωσιακής πολιτικής, παράλληλα με την ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών.
- Οι ενισχυμένες πολιτικές της ΕΕ πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζουν την ιδιαίτερη πραγματικότητα των νησιωτικών περιοχών και των περιοχών με λειψυδρία, προωθώντας παράλληλα τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και τη βιοποικιλότητα. Η οικοδόμηση ανθεκτικών αγροδιατροφικών συστημάτων είναι απαραίτητη όχι μόνο για τη βιωσιμότητα, αλλά και για την εγγύηση μακροπρόθεσμης ασφάλειας και σταθερότητας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προς μια ολοκληρωμένη στρατηγική της ΕΕ για την ανθεκτικότητα των υδάτων

Η Ομάδα των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών της ΕΟΚΕ:

- ζητεί μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή στρατηγική για τα ύδατα, ευθυγραμμισμένη με τις πολιτικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, η οποία θα διασφαλίζει μέτρα βάσει ανάλυσης προοπτικών για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υδάτων και τη διασφάλιση σταθερών, μακροπρόθεσμων υδάτινων πόρων στις περιοχές που διατρέχουν κίνδυνο ξηρασίας. Απαιτείται έντονος συντονισμός με τα ενδιαφερόμενα μέρη, σε συνδυασμό με επενδύσεις στην ανακύκλωση του νερού, καθώς και άσκηση επιρροής στο μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·
- ζητεί στήριξη για τους γεωργούς και τον γεωργικό τομέα, ιδίως στην Κύπρο, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή, με την παροχή άμεσης χρηματοδοτικής στήριξης, την προσαρμογή και τις επενδύσεις σε λύσεις, καθώς και την εστίαση στη μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα·
- εκφράζει την ικανοποίησή της για τη χρήση εργαλείων στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) για την προστασία του γεωργικού τομέα από κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα·
- εκφράζει την ικανοποίησή της για τις επικείμενες μελέτες που θα συμβάλουν στην εφαρμογή του δεκαετούς εθνικού σχεδίου δράσης για την επισιτιστική ασφάλεια ως συνεκτικού πλαισίου πολιτικής·
- παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει επείγοντα κανονισμό για την ιεράρχηση των χρήσεων του νερού, όπως περιγράφεται στη γνωμοδότηση NAT/973 της ΕΟΚΕ με θέμα «Στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων και ευρωπαϊκό σχέδιο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή»·
- ζητεί στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο να συμπεριλαμβάνεται η ανθεκτικότητα των υδάτων ως προτεραιότητα και προτείνει τη σύσταση Ταμείου Γαλάζιας Μετάβασης ως ενιαίου σημείου πρόσβασης σε επενδύσεις στον τομέα των υδάτων με σκοπό την αντιμετώπιση των χρηματοδοτικών εμποδίων στην ανθεκτικότητα των υδάτων·

Ενσωμάτωση της νησιωτικής διάστασης στις πολιτικές της ΕΕ

Η Ομάδα των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών της ΕΟΚΕ:

- τονίζει την ανάγκη μετάβασης από την κατακερματισμένη στην ολιστική διαχείριση των νησιών. Στο πλαίσιο αυτό, ζητεί τη μετάβαση των νησιών από την εξάρτηση όσον αφορά τις εισαγωγές καυσίμων στην ανεξαρτησία όσον αφορά την καθαρή ενέργεια, με αποτέλεσμα να διασφαλίζεται έτσι η επισιτιστική επάρκεια·

- ζητεί τη θέσπιση ειδικής ενωσιακής στρατηγικής για τα νησιά (σύμφωνο για τα νησιά), η οποία θα υποστηρίζεται από ειδικό νομοθετικό πλαίσιο (πράξη για τα νησιά), όπως περιγράφεται στη γνωμοδότηση ECO/689 της ΕΟΚΕ με θέμα «Η νησιωτική διάσταση στις ευρωπαϊκές πολιτικές συνοχής, ανταγωνιστικότητας και βιώσιμης ανάπτυξης»·
- τονίζει ότι το συγκεκριμένο πλαίσιο θα πρέπει να συνοδεύεται από επίσημη στρατηγική και να διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή μιας «ρήτρας νησιωτικού χαρακτήρα», με σκοπό τη συστηματική ενσωμάτωση των ειδικών αναγκών και περιορισμών των νησιών στις πολιτικές της ΕΕ για τη συνοχή, τις μεταφορές, την ενέργεια, τις κρατικές ενισχύσεις, το περιβάλλον και τη θάλασσα·
- ζητεί την προσαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για τα νησιά, η οποία συνδέει εσφαλμένα τις παράκτιες περιοχές και τα νησιά·
- ζητεί οι μελλοντικές στρατηγικές της ΕΕ για τα νησιά να έχουν μια δομημένη, ισορροπημένη προσέγγιση όσον αφορά τις επαφές με τα ενδιαφερόμενα μέρη και την ενσωμάτωση των νησιών με πολιτικές λειτουργίες σε κάθε τομέα της ζωής, καθώς και όσον αφορά την αντιμετώπιση των προκλήσεων του νησιωτικού χαρακτήρα και της απομόνωσης·
- υποστηρίζει την παροχή κινήτρων, όπως υψηλότερων μισθών, για τη διαβίωση σε νησιά ως στρατηγική που θα ωφελήσει την εθνική άμυνα, τις ανθεκτικές κοινότητες, τον γεωργικό τομέα και τη συνολική οικονομία·

Βιοποικιλότητα, γεωργία και επισιτιστική ασφάλεια

Η Ομάδα των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών της ΕΟΚΕ:

- συνιστά τη χρήση της κοινής γεωργικής πολιτικής για την ταυτόχρονη προστασία των φυσικών πόρων και την ενίσχυση του γεωργικού εργατικού δυναμικού, επισημαίνοντας τη σημασία της συμπερίληψης της πείρας των γεωργών στη χάραξη και την εφαρμογή πολιτικής·
- ζητεί να αυξηθεί η χρηματοδότηση που διατίθεται για τη βιοποικιλότητα στους ευρωπαϊκούς εθνικούς προϋπολογισμούς, με συνεργασία μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής και των ενδιαφερόμενων μερών, καθώς και εστίαση στην ανταγωνιστικότητα για την επίτευξη αυτού του στόχου·
- ζητεί τη μετάβαση από την πολιτική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» στην πολιτική «Από το πιάτο στο αγρόκτημα», η οποία θα επικεντρώνεται στην επιρροή των καταναλωτικών επιλογών στον αγροδιατροφικό τομέα. Οι επιλογές των καταναλωτών επηρεάζονται από προβληματισμούς για την υγεία: εάν προάγονται ποικίλα διατροφικά σχήματα, όπως η μεσογειακή διατροφή, τότε θα χρησιμοποιούνται και ποικίλα διατροφικά σχήματα, γεγονός που με τη σειρά του προάγει τη βιοποικιλότητα·

- τάσσεται υπέρ πολιτικών που αναγνωρίζουν τη βιοποικιλότητα και τη γεωργία ως εγγενώς αλληλένδετες, αντί να τις αντιμετωπίζουν χωριστά, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το θέμα της επισιτιστικής ασφάλειας.

Βρυξέλλες, 4 Μαΐου 2026